

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie**

Szczecin, dnia listopada 2011 r.

**Pan
Piotr Krzystek
Prezydent
Miasta Szczecin**

LSZ-4101-15-01/2011
P/11/143

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (*Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.*), zwanej dalej „*ustawą o NIK*”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie przeprowadziła kontrolę w Urzędzie Miasta Szczecin (Urząd). Przedmiotem kontroli było finansowe wspieranie kultury fizycznej i sportu przez Miasto Szczecin w latach 2009-2011 (do 30 czerwca).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 4 października 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie *art. 60 ustawy o NIK*, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie, ocenia działalność Urzędu w skontrolowanym zakresie. Ocenę tę uzasadnia przede wszystkim skala stwierdzonych nieprawidłowości, w tym związanych z:

- przekroczeniem od 1 do 511 dni (wg stanu na 30.06.2011 r.)¹ terminu rozliczenia 156 dotacji celowych udzielonych na realizację zadań z zakresu kultury fizycznej i sportu w łącznej kwocie 3.163,5 tys. zł,
- niewyegzekwowaniem zwrotu dotacji wykorzystanych przez dotowanych niezgodnie z zawartymi umowami tj.: po terminach wynikających z umów (12,2 tys. zł) oraz

¹W tym 131 powyżej 100 dni, ilość dni opóźnienia wyliczona po upływie 30 dni od dnia złożenia sprawozdania

- z przekroczeniem 10% wskaźnika dopuszczalnych przesunięć w pozycjach kosztorysu bez sporządzenia aneksu do umowy (38.9 tys. zł),
- niewyegzekwowaniem od klubu sportowego odsetek w związku z niewykorzystaniem dotacji w kwocie 515 zł,
 - doprowadzeniem do utraty części dokumentacji dotyczącej przyznanych stypendiów sportowych, zawierającej dane osobowe.
1. Miasto Szczecin wspierało rozwój kultury fizycznej i sportu, przekazując w latach 2009-2011 (do 30 czerwca) organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w *art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*², 518 dotacji celowych na zadania z zakresu kultury fizycznej i sportu w łącznej kwocie 14.482,6 tys. zł. Zlecanie zadań odbywało się po uprzednim przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert, zgodnie z *art. 11 ust. 2 ww. ustawy* (500 zadań) oraz na wniosek zainteresowanych podmiotów, zgodnie z *art. 19a ww. ustawy* (18 zadań). Ponadto Miasto Szczecin przyznawało stypendia i nagrody zawodnikom, trenerom i działaczom sportowym. Łączna kwota wypłaconych stypendiów oraz nagród w okresie objętym kontrolą wyniosła 3.167,8 tys. zł.
- 1.1 Wg ewidencji księgowej Urzędu wartość nierozliczonych dotacji w dziale 926, rozdziale 92606 na dzień 30.06.2011 r. wynosiła 3.163,5 tys. zł, w tym: za 2008 r. - 36 tys. zł, za 2009 r. - 735 tys. zł, za 2010 r. - 2.190,2 tys. zł z 2011 r. z terminem rozliczenia do 30.06.2011 r. - 202,3 tys. zł.

Powodem tego było nierozliczenie oraz niezaakceptowanie przez Wydział Sportu i Turystyki (dalej WSiT), jako dysponenta środków, 156 sprawozdań z realizacji zadań publicznych, złożonych przez dotowane podmioty. WSiT przekroczył termin rozliczenia udzielonych dotacji od 1 do 511 dni czym naruszony został przepis *art. 152 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych*³ oraz poprzednio *art. 132 ust. 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych*⁴, w myśl których zatwierdzenie przez dysponenta części budżetowej lub dysponenta środków, rozliczenia dotacji w zakresie rzeczowym i finansowym, przedstawionego przez obowiązującą do tego jednostkę, powinno nastąpić w terminie 30 dni od dnia jego przedstawienia.

² Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 ze zm.

³ Dz.U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

⁴ Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm. (obowiązująca do 31.12.2009 r.)

Wg wyjaśnień Dyrektora WSiT przyczyną nieterminowego rozliczania dotacji w latach 2009-2011 była zwiększona rotacja pracowników odpowiedzialnych za rozliczanie udzielanych dotacji.

1.2 Kontrola wykazała ponadto, że prowadzona w Urzędzie ewidencja księgowa udzielonych i rozliczonych dotacji pozostawała w sprzeczności z załącznikiem nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych⁵ i następnie załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej⁶, oraz przyjętą zarządzeniem nr 593/08 Prezydenta Miasta Szczecin polityką rachunkowości, poprzez nieprowadzenie ewidencji analitycznej udzielonych dotacji na koncie rozrachunkowym 224, wg podmiotów, którym udzielono dotacji.

W trakcie prowadzonej kontroli, Dyrektor WSiT, podjął działania organizacyjne w wyniku których:

- pracownicy WSiT rozliczyli 104 dotacje na kwotę 1.640,5 tys. zł⁷ (tj. 51,8 % kwoty dotacji nierozliczonych wg stanu na 30.06.2011 r.),
- do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych zostało skierowanych 8 zawiadomień o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych przez kluby sportowe i stowarzyszenia w związku ze złożeniem sprawozdań po terminie wynikającym z umowy (opóźnienie wynosiło od 1 do 170 dni)⁸,
- do Wydziału Księgowości zostało skierowanych 10 pism informujących o rozliczeniu 104⁹ dotacji.

⁵Dz.U. Nr 142 poz. 1020 ze zm.

⁶Dz.U. Nr 128, poz 861 zw. dalej Rozporządzeniem MF z dn. 05.07.2010 r.

⁷w tym do 07.09.2011 r. 92 dotacje na kwotę 1.343.5 tys. zł oraz do 30.09.2011 r. 12 dotacji na kwotę 297 tys. zł

⁸Klub Biegacza Maratończyk Team, Stowarzyszenie Kultury Fizycznej Kaskada Szczecin Rugby Klub, BKS Spartakus (2 zawiadomienia), Zachodniopomorski Okręgowy Związek Żeglarski, Międzyszkolny Klub Uczniowski „Beemix”, Automobilklub Gorzowski, Stowarzyszenie Loft Art

⁹w tym do 07.09.2011 r o rozliczeniu 60 dotacji oraz do 30.09.2011 r. o rozliczeniu 44 dotacji

1.3 Podczas weryfikacji wybranych do kontroli 45 złożonych przez Kluby sportowe sprawozdań z udzielonych dotacji, NIK stwierdziła ponadto błędy formalne polegające na:

- wydatkowaniu przez: 2 kluby i 1 stowarzyszenie środków pochodzących z dotacji po terminie wynikającym z zawartych umów¹⁰. Łączna kwota nieterminowo wydatkowanych środków (przekroczenie umownego terminu od 1 do 14 dni) wyniosła 12.180,42 zł.
 - złożeniu przez 2 kluby sprawozdań z rozliczenia dotacji bez dokumentacji poświadczającej poniesienie wydatków, pomimo obligatoryjnych zapisów w umowach¹¹. Dokumentacja została uzupełniona przez kluby dopiero w trakcie kontroli NIK.
 - częściowych brakach w dokumentacji rozliczeniowej, składanej przez dotowanych (18 z 45 skontrolowanych sprawozdań z załącznikami) polegających głównie na niedołączeniu do rozliczeń potwierdzeń przelewów oraz kopii faktur poświadczających wykorzystanie w 100% środków z dotacji. Dokumentacja była sukcesywnie uzupełniana przez dotowanych w trakcie trwającej kontroli NIK,
 - niesporządzeniu aneksów do umów¹² o udzielenie dotacji zawartych z 4 klubami pomimo, że zgodnie z zapisami w umowach zawarcie aneksu było obligatoryjne w przypadku, gdy zmiany w harmonogramie rzeczowo-finansowym przekroczyły 10% wartości poszczególnych pozycji wydatków. W związku z powyższym stwierdzone w sprawozdaniach końcowych z realizacji ww. zadań publicznych przekroczenie w pozycjach kosztorysu dopuszczalnego wskaźnika 10% zmian w łącznej kwocie 38.861,20 zł stanowiło wydatek poniesiony niezgodnie z przeznaczeniem i na podstawie art. 252 ust. 1 pkt 1 i ust. 5 ustawy z dnia 27.08.2009 r. o finansach publicznych podlega zwrotowi do budżetu Miasta wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.
2. Przyznawanie stypendiów i nagród zawodnikom oraz nagród trenerom odbywało się na podstawie uchwał Rady Miasta Szczecin, w których określono warunki i tryb przyznawania (a także wstrzymywania i pozbawiania) stypendiów dla zawodników oraz uchwał, w których określono szczegółowe zasady i tryb przyznawania nagród dla zawodników, trenerów i działaczy.

¹⁰odpowiednio: WSiT/II/BN/5012/208/10 z dnia 26.08.2010 r. - 778 zł, WSiT/II/MŁ/ 5012/209/10 z dnia 26.08.2010 r. - 3.852,42 zł, WSiT/II/EK/5012/ 201/10 z dnia 02.08.2010 r. - 7.550 zł

¹¹WSiT/II/EK/5012/219/10 z dnia 28.10.2010 r. oraz WSiT/II/JC/5012/80/09 z dnia 09.03.2009 r.

¹²WSiT/II/MŁ/5012/209/10 z dnia 26.08.2010 r., WSiT/II/EK/5012/222/10 z dnia 29.11.2010 r., WSiT/II/JC/ 5012/50/2010 z dnia 15.02.2010 r., WSiT/ II/MP/5012/12/2010 z dnia 15.02.2010 r.

Kontrola NIK wykazała braki formalne w 9 z 40 skontrolowanych wniosków o przyznanie nagród polegających na niewskazaniu w 7 wnioskach imienia i nazwiska trenera zawodnika, braku na 10 wnioskach podpisu przedstawiciela właściwego związku sportowego (na wniosku była tylko pieczęć klubu sportowego), niewskazaniu na 3 wnioskach imienia i nazwiska zawodnika trenowanego przez trenera. Stwierdzone braki formalne w złożonych przez Kluby sportowe wnioskach stanowiły naruszenie przez WSiT, jako podmiot wyznaczony do weryfikacji wniosków, zasad określonych w uchwałach Rady Miasta Szczecin: Nr XXXVI/685/05 z dnia 30 marca 2005 r.¹³ i następnie Nr XLII/1064/09 z dnia 14 grudnia 2009 r.¹⁴, precyzujących zakres danych, jakie powinny zostać zawarte w składanych wnioskach. Według wyjaśnień dyrektora WSiT w przypadku niepełnych informacji, w składanych przez kluby sportowe wnioskach, dane były czerpane z innej dokumentacji znajdującej się w zasobach WSiT, bądź weryfikowane telefonicznie lub osobiście we władzach danego klubu, u danego trenera lub zawodnika. Powyższe fakty nie znalazły jednak odzwierciedlenia w kontrolowanej dokumentacji.

Należy zwrócić uwagę, iż co prawda przyznawanie w latach 2009-2011 nagród i wyróżnień zawodnikom licencjonowanym oraz trenerom zawodników licencjonowanych na podstawie uchwał Rady Miasta Szczecin było zgodne z prawem, jednakże w podstawie prawnej ww. uchwał nie wymieniono *art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o sporcie kwalifikowanym*¹⁵, uprawniającego do przyznawania im nagród i wyróżnień. Z dniem wejścia w życie ustawy dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie¹⁶ należało podjąć działania skutkujące przedłożeniem pod obrady Rady Miasta uchwały opracowanej na podstawie aktualnie obowiązujących przepisów prawa.

W WSiT dopuszczono do zniszczenia wniosków o udzielenie stypendium sportowego wraz z załącznikami dla 8 zawodników co stanowiło naruszenie art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych¹⁷.

¹³ w sprawie zasad i trybu ustanowienia nagród i wyróżnień przez Gminę Miasto Szczecin dla zawodników, trenerów i działaczy oraz nadawania tytułu „Mecenasa Sportu”

¹⁴ w sprawie zasad i trybu ustanawiania nagród i wyróżnień przez Prezydenta Miasta Szczecin dla zawodników, trenerów, działaczy, menadżerów sportu, animatorów sportu oraz nadawania tytułów „Mecenasa Sportu” i „Sportowa Impreza Roku”,

¹⁵ Dz.U. Nr 155, poz. 1298 ze zm.

¹⁶ Dz.U. Nr 127, poz. 857 ze zm.

¹⁷ t.j. Dz. U z 2002 r., Nr 101, poz. 926 z zm.

3. NIK negatywnie ocenia nadzór Dyrektora WSiT. Konsekwencją braku należytego nadzoru było m.in. nieterminowe rozliczanie udzielonych przez Miasto Szczecin dotacji oraz dopuszczenie do zagubienia dokumentacji zawierającej chronione dane osobowe.
4. Rada Miasta Szczecin, po konsultacjach z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie uchwaliła „Program współpracy Gminy Miasto Szczecin z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2011”, zawierający elementy o których mowa w art. 5a ust 4 ww. ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Niemniej, wbrew zapisom art. 5 ust 5 oraz art. 19 c ust. 1 ww. ustawy, które weszły w życie z dniem 12 marca 2010 r. nie określiła, w drodze uchwał szczegółowego sposobu konsultowania z radami działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ww. ustawy projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych podmiotów.

Do czasu kontroli NIK, nie zostały określone uchwałą Rady Miasta tryb i szczegółowe kryteria oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej. Pan Prezydent wyjaśnił, że zakończone zostały prace koncepcyjne, dotyczące projektu uchwały, a w chwili obecnej Biuro ds. Organizacji Pozarządowych rozpoczęło prace w strukturach Urzędu, których celem jest przygotowanie projektu uchwały w wersji gotowej do przeprowadzenia konsultacji społecznych.

5. NIK pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości ocenia zlecenie przez Urząd w latach 2009–2011 (do 30 czerwca) podmiotom zewnętrznym prowadzenia pozalekcyjnych zajęć sportowych, na podstawie przepisu art. 11 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert, stosownie do postanowień art. 11 ust. 2 ww. ustawy, Miasto przeznaczyło na ten cel dotacje w kwocie 1.259,9 tys. zł.

Stwierdzone (na podstawie badania 10 zleconych zadań) nieprawidłowości dotyczyły:

- braku w dokumentacji rozliczeniowej, składanej przez dotowanych (100% skontrolowanej dokumentacji) potwierdzeń przelewów pochodnych od rozliczanych w ramach udzielonych dotacji wynagrodzeń, pomimo nałożenia na zleceniobiorców obligatoryjnego obowiązku załączania dowodów wpłat,

dokumentujących pokrycie kosztów realizacji zadania z przyznanej dotacji oraz ze środków własnych.

- nie wyegzekwowaniu od Osiedlowego Klubu Sportowego „Świt”¹⁸ odsetek w związku z niewykorzystaniem dotacji w kwocie 515 zł.
6. W ocenie NIK, prawidłowe i uzasadnione były działania podejmowane w latach 2009–2011 (do 30 czerwca) polegające na udostępnianiu miejskich obiektów sportowych na treningi oraz imprezy sportowe, jak również pozyskiwaniu środków zewnętrznych (z budżetu państwa, Urzędu Marszałkowskiego, Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, Programu Operacyjnego INTERREG IVa), które zostały przeznaczone m.in. na budowę i modernizację obiektów sportowych.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Wyegzekwowanie od klubów i stowarzyszeń części dotacji wydatkowanych niezgodnie z zawartymi umowami wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.
2. Rzetelną weryfikację wniosków o przyznawanie nagród przez Prezydenta Miasta Szczecin, a w przypadkach braków formalnych w tych wnioskach, sporządzanie stosownej dokumentacji przez komisję weryfikującą.
3. Podjęcie działań w celu niezwłocznego przedłożenia pod obrady Rady Miasta Szczecin uchwał dotyczących: szczegółowego sposobu konsultowania z radami działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji oraz określenia trybu i szczegółowych kryteriów oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej.
4. Dostosowanie ewidencji księgowej udzielanych i rozliczanych dotacji do obowiązującej w Urzędzie polityki rachunkowości.
5. Wprowadzenie mechanizmów kontrolnych ograniczających ryzyko nieprawidłowego i nieterminowego rozliczania dotacji celowych udzielanych na realizację zadań z zakresu kultury fizycznej i sportu.

¹⁸dotacja przyznana umową WZiPS-IV/28/2010 z dnia 01.07.2010 r.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie, na podstawie *art. 62 ust. 1 ustawy o NIK* oczekuje przedstawienia, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią *art. 61 ust. 1 ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie, do dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z *art. 62 ust. 2 ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.